

NOORD-BRABANDER

Dingsdag 29 Mei.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

Dit blad verschijnt *driemaal* per week, en wel *Dingsdags*, *Donderdags* en *Zaturdags*. De prijs van hetzelfde is f 3-00 per drie maanden; *franco* tot aan het naaste Postkantoor f 3-50. Advertentien worden tegen betaling van 15 cents per regel, en diegenen, welke geene 5 regels beloopten, tegen 75 cents geplaatst, behalve voor iedere Advertentie 35 cents voor aan het Rijk verschuldigde Zegelregten; de Advertentien, Bekendmakingen en andere Stukken, behooren op ongezegeld papier, *franco* te worden ingezonden aan het Bureau van den *Noord-Brabander* te 's Hertogenbosch.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 25 Mei.

In de *Wurtburgsche Zeitung* leest men het volgende:

Van den Rhijn 4 Mei. De anti-Katholieke partij heeft eene nieuwe ligting van scherpschutters tegen den Heiligen Stoel georganiseerd en groote toebereidselen, om eene geringe zaak te verdedigen, gemaakt. De vaandragers is Doctor *Augusti*, hoogleeraar in de godgeleerdheid te Bonn, die een brochure over het Aartsbisdom van Utrecht heeft uitgegeven, waarin hij ons aanzet, om het voorbeeld der Jansenisten van Holland te volgen! Te gelijker tijd heeft zeker heer *Bergman* een werk uitgegeven onder den titel van: *Het Pausdom ondersteund door den Duivel*. De schrijver, eene prophetische toon aannemende, durft te verzekeren, dat de Katholijken zich eenmaal zullen verheugen de partij gekozen te hebben om zich van Rome af te zonderen. Men zoekt alzoo het volk tot eene scheuring voor te bereiden en daar het den Katholijken verboden is om zich door schrijven en dagbladen te verdedigen, blijft het volk niets anders over dan de gezonde reden om al die trouwelooze handelingen te beoordeelen en naarwaardete schatten. Wanneer de Katholijken bij toeval in een vreemd land iets laten drukken, O dan schreeuwt men listen, kuiperijen, heimelijke aanslagen en oppositie geest uit. Het werk, hetwelk de Protestanten het meest verbitterd heeft, is een klein geschrift getiteld: *Katholieke associatie (tegen de gemengde huwelijken)*. Zij beweren ontdekt te hebben dat hetzelfde te Sittard is gedrukt en zelfs op het spoor te zijn van hem die dit geschrift in de Rhijn Provincien verspreid heeft.

— Uit Frankfort aan den Mein wordt gemeld:

Men verzekerd dat Pruiszen pogingen bij de bondsvergadering zal doen om paal en perk te stellen aan de hevige polemiek der drukpers in Duitschland, veroorzaakt bij gelegenheid der zaak van Keulen; zelfs zal de vernietiging van eenige dagbladen verzocht worden.

— Uit Bern schrijft men den volgende brief:

In een mijner laatste brieven melde ik, dat de Katholijken gemeenten van het kanton Glaris van het bisdom van Coire, waarvan zij een gedeelte uitmaakten, moesten gescheiden worden. Deze scheiding heeft werkelijk plaats gehad. (*Zie ons vorig nummer*). Het is gemakkelijker te vernietigen dan weder op te bouwen, gemakkelijker de banden te verbreken als aan te knopen en dit zal men in het kanton Glaris ondervinden. Om die gemeenten met het bisdom van Bazel te vereenigen, wordt de toestemming der andere bisschoppelijke staten alsmede die van Rome gevorderd, hetgeen niet gemakkelijk is te bewerkstelligen. Van de andere zijde kunnen de Katholijken van het kanton Glaris van het overige gedeelte der Katholieke Christenheid niet afgezonderd blijven; immers bij wien zouden hunne priesters zich wenden om de noodige volmagten voor de uitoefening hunner heilige bediening te verkrijgen? Wij zijn er verre af om onregmatige toeëigeningen van het geestelijk gezag te willen aanmoedigen, maar ook het tijdelijk gezag moet aan de kerk niet ontnemen hetgeen haar alleen toebehoort, en onder dit getal tellen wij het geheim der Biecht, hetwelk door de wet van Glaris in de waagschaal gesteld wordt en aan welke men wilde dat de Katholieke priesters den eed zwoeren. De verdeeldheid die tusschen het gouvernement van Glaris en den Bisschop van Coire bestaat, heeft haren oorsprong niet uit eene aanmatiging der kerk, maar alleen uit het vorderen van eenen eed, welke niet een Katholijk Bisschop in de Christenheid zou kunnen toestaan om af te leggen.

— H. M. de Koningin weduwe van Sardinië is den 11 des avonds te Rome aangekomen en aldaar met bijzondere onderscheiding ontvangen geworden. Den dag na hare aankomst was Hoogstdezeive

met buitengewoon veel plegtigheid naar het Vatikaan gereden om bij Z. H. den Paus hare opwachting te maken.

— Pesth (in Hongarije) 8 Mei. De Prins *Esterhazy*, die bij de krooning der Koningin van Engeland den Keizer van Oostenrijk moet vertegenwoordigen, heeft alhier het Hoogaarsche kostuum doen vervaardigen, hetwelk hij te dier gelegenheid zal dragen. Dit kostuum, hetwelk van een' ongemeenen rijkdom is, stelt eene geldswaarde voor van 2½ miljoen guldens. De knopen met welke de dolman en het kleed zijn bezet, en iedere van welke uit een' grooten, met kleine gekleurde parelen omzette, diamant bestaat, zijn gewaardeerd op 2 miljoen guldens, de laarzen, die van geel marokijn en met fijne paarlen versierd zijn, hebben 8000 guldens gekost; de uit brillante gevormde aigrette van den chakot is aan den hofjuwelier met 140,000 guldens betaald geworden. De prins zal twintig kostbaar, naar Hongaarsche wijze opgetuigde rijpaarden met zich naar Engeland nemen, benevens veertig huzaren van zijn regiment, die in de liverei van zijn geslacht zullen gekleed zijn.

De jaarboeken van Hongarije behelzen slechts één voorbeeld van eene dergelijke weeldepraal; namelijk de, met edele gesteenten versierde, gouden wapenrusting der Hongaarsche Ridders, bij de zalving van *Lodewijk I*, als Koning van Polen, omstreeks het einde der 14 eeuw.

— In de *Augsburgsche Zeitung* leest men het volgende, geschreven uit Berlijn van den 1ste dezer. De goederen nagelaten door de Koningin van Holland, zuster van den Koning van Pruiszen, zijn tusschen de prinses *Albert* en den prins van Oranje als volgt verdeeld. De prinses heeft voor haar aandeel de Abdij der Benedictijnen van Kamentz en aanhoorigheden, bestaande in dertig landhoeven en dorpen, gelegen in de omstreken van Frankenstein, distrikt Breslau. De prins van Oranje heeft de goederen van het oude klooster van Henrichau verkregen, hetwelk in 1220 gesticht in 1810 is gesecculariseerd. Deze goederen zijn zamengesteld uit 34 landhoeven en dorpen, waaronder men opmerkt de heerlijkheid van Schon Johnsdorf door het klooster langen tijd voor dat het vernietigd was, verkregen.

— De Keizer en Keizerin van Rusland, met Hoogstderzelver kinderen, de Grootvorst-Troonopvolger, de grootvorstin *Alexandra*, en de grootvorsten *Nicolaas* en *Michiel*, zijn den 19 dezer te Berlijn aangekomen, en hebben de voor hen in gereedheid gebragte appartementen in het koninklijk slot betrokken.

Z. M. de Koning van Pruiszen, de Kroonprins, de prinsen *Willem*, *Karel* en *Albert*, de Groothertogin van Mecklenburg-Schwerin en prinses *Frederik* der Nederlanden waren de Keizerin te gemoet gereisd, en de vereeniging der doorluchtige familie had te Friedrichsfeld plaats, waar de Keizer, die langs een anderen weg gereisd was, inmiddels ook was aangekomen, en zijne Gemalin en Kinderen, door zijne onverwachte aankomst, aangenaam verrast had. Een groot deel der bevolking van Berlijn had zich op de been begeven, om de hooge Gasten te ontvangen. Des avonds werd, door de muzikanten der garde, eene vrolijke muziek onder de vensters van het slot aangeheven; daarna was er soupé bij Hunne Keizerlijke Majesteiten, dat door den Koning en de gezamenlijke Vorstelijke Vreemdelingen, die thans te Berlijn verzameld zijn, werd bijgewoond.

Den vorigen dag was te Berlijn de eerste steen gelegd van het burger-hospitaal, dat gesticht wordt uit de som, door keizer *Nicolaas* aan die stad geschonken, tijdens hem het burgerregt daarvan is aangeboden, en hetwelk gevolgelijk den naam van dien Monarch zal dragen.

— Te Rome werden, volgens brieven van den 10 dezer, de be- raadslagingen over de keulsche questie steeds jverig voortgezet zonder dat wegens den uitslag daarvan nog iets bekend was.

— Bij eene organisatie van den grooten raad van Zwitserland kanton Tessin, die op den 7 dezer heeft plaats gehad, heeft de volkspartij voor de adels-partij moeten onderdoen, en zijn de ambten van president, vice-president en van secretarissen door leden van laatstgemelde partij in bezit genomen.

Den 16 dezer zijn de door het voorzittend kanton in Zwitserland benoemde twee eedgenootschappelijke kommissarissen uit Lucern, naar het in volslagene regeringloosheid verkeerende kanton Schwyz vertrokken. Het voorzittend kanton heeft hun eenen secretaris toegevoegd. Van hunnen kant, hebben de leden van den kantonnalen raad van Schwyz, voor zooveel die bij eene uitgeschrevene vergadering zijn verschenen, twee van deszelfs leden naar Lucern afgevaardigd om aan het voorzittend kanton hunne bezwaren voor te leggen; deze kommissarissen zijn de kantonsraden *Heggner* en *Duggelin*. Zij waren voornemens om alle de kantons tegen het voorzittend kanton in het harnas te jagen. Verscheidene bewoners van Schwyz hadden ten gevolge van dit besluit, de vlugt uit het kanton genomen, in hetwelk men op onderscheidene plaatsen de uitgevaardigde eedgenootschappelijke proclamatie niet aan het volk had willen bekend maken.

In de meeste gemeenten van het distrikt Schwyz is een geschrift geteekend, waarin aan de eedgenootschappelijke kommissarissen de smart wordt uitgedrukt, waarmede de onrustige tooneelen den 6 te Rothenthurm voorgevallen, de goede bewoners van het kanton hadden vervuld, en de overtuiging wordt medegedeeld dat eene afgeheele hervorming van de instellingen van het kanton de herhaling van dergelijke tooneelen alleen kan voorkomen. Zij verzoeken de kommissarissen op het dringendst, dat ten allerspoedigste een toestand geboren mogt worden, die het kwaad in deszelfs kiemen verstrikt en het kanton die rust en vrede bezorgen soude, die reeds zoo lang te vergeefs door hetzelfde gewenscht waren.

ENGELAND.

LONDEN den 28 Mei.

Maandag is de tweede lezing der iersche armwet in het Hoogerhuis voorgesteld, en met eene groote meerderheid doorgegaan, daar de motie van lord *Londonderry*, om de wet terstond te verwerpen, zeer geringen bijval vond. Uit de aanteekeningen, door den hertog van *Wellington*, lord *Lyndhurst* en anderen gemaakt, blijkt echter genoegzaam dat bij de behandeling in committé gewichtige wijzigingen zullen worden voorgeslagen, zonder welke het zeer twijfelachtig is of de wet wel door hunne Lordschappen aangenomen worden.

Lord *Londonderry* heeft in dat Huis eene petitie van een groot aantal officieren van het hulplegioen in Spanje ter tafel gelegd, welke den bijstand van hunne Lordschappen verlangden, om hunne achterstallige soldij te verkrijgen. Lord *Melbourne* herhaalde wat hij reeds meermaals gezegd had, dat namelijk de officieren en manschappen van dat legioen geene eischen op het Engelsch, maar wel op het Spaansch Gouvernement hadden, en dat het eerste niets verder doen kon, dan, gelijk het werkelijk dede, die eischen te helpen aandringen.

In het lagerhuis heeft sir *F. Trench* dien dag, met schriftelijke bewijzen, de aantijging trachten te staven, dat het Iersch Gouvernement, ofschoon het premien uitloofde op de ontdekking der moordenaars van Protestanten, van den anderen kant voet gaf aan de bedreigingen, welke iedereen van het verdienen dier belooningen afschrikte. Lord *Morpeth*, de secretaris-generaal voor Ierland, heeft beloofd de nauwkeurigste narigten omtrent deze zaak te zullen inwinnen.

Ten gevolge eener motie van sir *E. Wilmot*, is het Huis op zijn vroeger besluit, dat de geheele afschaffing der slavernij in de colonien niet voor 1 Augustus 1840 zou geschieden, terug gekomen en heeft nu, ofschoon slechts met de geringe meerderheid van driestemmen, het als zijne meening verklaard, dat ook de zogenaamde halve slavernij onmiddellijk moet ophouden. De minister *Russell* gaf hierover zijn ongenoegen luid te kennen, en verklaarde dat, wanneer dit besluit in den vorm van wetsontwerp wierd voorgedragen, de Regering zich tegen de aanneming daarvan ten sterkste zou verzetten.

Bij gelegenheid eener nieuwe bijeenkomst der fabrikanten en winkeliers van Westminster, ten einde over pogingen te beraadslagen, om de kroonijng te doen uitstellen en die meer ceremonieel te vierren, zijn de Radicals, die reeds in eene vorige soortgelijke bijeenkomst groote verwarring verwekt hadden, er in geslaagd de vergadering onverrichter zake te doen uiteengaan, nadat zij sir *F. Burdett*, die het presidium zou waarnemen, zoo grovelijk beleedigd hadden, dat hij ter naauwernood het lijf heeft kunnen bergen. Zekere *Vincent* en *Hetherington* hebben hierbij eene eerste rol geëeld.

— Volgens brieven uit Noord-Amerika, had het Gouvernement der Vereenigde Staten het voorstel der Mexicaansche Regering aangenomen, om de beslissing der geschillen tusschen de beide Republieken aan eene derde Mogendheid op te dragen, zoodat alle vrees voor eenen op handen zijnden oorlog is verdwenen.

De geschillen tusschen het Mexicaansche Bestuur en den Franschen minister, baron *Deffaudis*, waren tot de uiterste hoogte gestegen, daar de laatstgenoemde, na het land verlaten, en zijnen secretaris met de zaken der zending belast te hebben, van boord van het fregat *Herminie* zijn ultimatum had toegezonden, bestaande in het eischen der betaling eener schadevergoeding van zesmaanhonderdduizend dollars en het straffen van eenige officieren die hem beleedigd hadden, bij gebreke waarvan de havens der Republiek ten strengste geblokkeerd zouden worden. De president *Bustamente* had geantwoord, dat over deze eischen niet kon worden geraadpleegd, voor dat de Fransche oorlogschepen zich van de kust hadden verwijderd; gelijktijdig had hij een manifest aan de inwoners uitgevaardigd, waarin hij hun wel tot bezadigheid, maar tevens tot moedige handhaving van de eer en regten des Vaderlands aanmaant.

De stoomboot *Moselle*, kapitein *Perin*, is den 25 April, op haren togt van Cincinnati naar de haven van St. Louis, ten gevolge van het springen der beide stoomketels, verongelukt, waardoor van omtrent tweehonderd passagiers, meerendeels Duitschers, voor het minst honderd vijf en twintig deerlijk zijn omgekomen, hetwelk ook het lot van den kapitein en stuurman geweest is.

FRANKRIJK.

PARIS, den 25 Mei.

De beweging die in Turkeijen plaats heeft om aldaar de beschaving in te voeren, strekt alleen om de geesdrift der muzelmannen te verzwakken en bereidt welligt eenen oogst voor om evangelische werklieden bijeen te verzamelen. Zou de voorzienigheid geene inzigten van barmhartigheid over deze landstrecken hebben? Op vele plaatsen schijnen de ongeloovigen te wankelen en zich voor te bereiden. Te Antoura hebben zestien Turksche families verzocht om in den godsdienst onderwezen te worden; jaarlijks zweert een aantal de dwalingen af. De schismatieken zelfs komen van hunne vooroordeelen terug, ten minste daar, waar Katholieke kerken zijn.

De groote heer heeft aan de Christenen van Angora of Ancyre de vergunning verleend om vier kerken te bouwen, hetwelk bij de Katholieken eene overgrootte vreugde heeft te weeg gebracht, doch deze zijn behoeftig. Te Angora zijn ongeveer 600 Katholieken; welligt waren twee kerken voor de tegenwoordige behoefte voldoende, doch de middelen moeten gevonden worden om zich dezelve alle aan te schaffen.

— De heer *de Talleyrand* laat zijne erven, zegt men, van 8 tot 10 millioen francs na. Men voegt er bij, dat de heer *de Talleyrand*, bij eene korteling gemaakte codicille verscheidene beschikkingen van zijn testament heeft veranderd, en dat hij in gewichtige ophelderingen is getreden, over de beweegredenen van onderscheiden handelingen zijner staatkundige loopbaan, daar onder begrepen de herroepingen, den dag zijns overlijdens door hem ondertekend, en, op uitdrukkelijke begeerte van den stervenden, onmiddellijk aan den Paus toegezonden.

Den 22 dezer heeft de lijkplegtigheid van den Prins *de Talleyrand* plaats gehad. Reeds des morgens vroeg was de voorzijde van het hotel St. Florentijn, waar de overledene gestorven is, in het zwart behangen, waarop tevens het wapen der familie *Talleyrand* prijkte. Het lijk was in een met waschkaarsen verlicht beneden-vertrek ten toon gesteld, terwijl twee geestelijken zich bij de list geplaatst hadden. Een groot getal nieuwsgierigen, die voor het hotel opeengehoopt stonden, zocht in hetzelfde te dringen, doch werd door de municipale wacht terug gedrongen. Ten elf ure verliet de lijkstoet het sterfhuis, gaande door de straat St. Honoré naar de kerk van Maria Hemelvaart. Dezelve werd door detachementen infanterie en kavallerie begeleid en door zeven hofkoetsen gevolgd. De lijkkoets werd door zes paarden getrokken en deslippen van het doodskleed gehouden door den maarschalk *Soult*, den heer *Molé*, den hertog van *Broglie*, den Prins *de Poix*, den heer *Pasquier*, de Generaals *Athalien* en *Beudrand* en den heer *Michelet*, secretaris der akademie van zede- en staatkundige wetenschappen. De Hertogen van *Périgard* *Valençoy* en *Montmorency* volgden, als de naaste betrekkingen, in rouwgewaad. Het lijk. Onder de menigte die achter de lijkkoets volgde merkte men op bijna al de leden van het korps diplomatiek, eene deputatie van de kamer der pairs en van het instituut, verscheiden der ministers, aides-de-camp van den Koning, enz. In de kerk werd het lijk onder een prachtig verhemelte geplaatst, waarop mede het wapen des overledeuen prijkte, met de hertogelijke kroon en de

zinspreuk der familie *Perigord Raque Dion* (niets dan God). Eene lezende mis werd in stille plegtigheid gevierd; eene andere lijkmis moet later plaats hebben.

— In een der laatste nummers van de *Gazette de France* las men omtrent de dood des heeren *de Talleyrand* het volgende:

„Van al de sterfgevallen die wij sedert acht jaren hebben beleefd; die van *B. Constant*, *Casimir Perier*, *Lamarque*, *Lafayette*, *Cuvier*, is er geen die grootere gevolgen dan dit zal hebben, want de heer *de Talleyrand* was de vertegenwoordiger van het engelsch stelsel en hij alleen kon het in Frankrijk handhaven. Het verbond met Engeland was daarom zijn heerschend denkbeeld in de diplomatie, omdat juist in de binnenlandsche staatkunde, de engelsche constitutie zijn geliefkoosd stelsel was. De heer *de Talleyrand* heeft alles aan dit denkbeeld opgeofferd, en hetzelfde slechts onder het keizerrijk opgegeven, toen de gevaren wegens de bestaande orde van zaken hem in het gevolg van *Napoleon* bragten, die zoo min van eene engelsche constitutie als van een verbond met Engeland iets wilde weten. Onder de restauratie had de heer *de Talleyrand* zijn levensdroom weder opgevat en denzelven sedert verwezenlijkt. Toen in het bijzonder heeft hij al de vermogens waarmede hij zoo ruim begaafd was ontwikkeld. Te worstelen hebbende tegen aard der dingen en met de onbekwaamheid der personen, is hij het geweest die bewerkte, dat Europa het gouvernement van Julij, in weêrwil van deszelfs revolutionairen oorsprong, aangenomen heeft. De vrede, dit tooverwoord, dat zulk een groot vermogen in de aan materieel genot overgegeene maatschappijen heeft, is de talisman waarvan hij zich bediende om de ontevredenheid der Europeesche mogendheden te bezweren. De geheele door hem ten behoeve der tegenwoordige gesteldheid van zaken daargestelde diplomatie bestaat in de volgende tweeledige sluitrede: zoo gij ons verontrust, sullen wij genoodzaakt zijn om revolutionaire hartstogten in Frankrijk vrijen teugel te laten; zoo gij ons met vrede laat, sullen wij dezelve intoomen en magteloos maken.”

N E D E R L A N D E N

'sHERTOGENBOSCH den 28 Mei.

Het dezer dagen door de regering vastgestelde reglement op het verleenen van pensioenen, aan Roomsch-Katholieke geestelijken wegens verrigte kerkelijke dienst, behelst de volgende tien artikelen.

Art. 1. De Roomsch-Katholieke geestelijken, binnen dit Rijk geplaatst, hebben aanspraak op pensioen, ten laste van den Staat, wanneer zij veertig jaren lang, na hunne wijding tot priesters, kerkelijke dienst verrigt en den ouderdom van vijf en zestig jaren bereikt hebben.

Art. 2. Zij, die den bij het vorige artikel gevorderden ouderdom niet bereikt hebben, of minder dan veertig, doch meerder dan tien jaren in kerkelijke dienst zijn geweest, sullen tot het verkrijgen van pensioen, ten laste van den Staat, in aanmerking komen, wanneer behoorlijk bewezen, ziels- of lichaamsgebreken hen volstrekt buiten staat stellen, om langer in kerkelijke dienst te kunnen blijven.

Art. 3. Minder dan tien jaren kerkelijke dienst geeft in geen geval aanspraak op pensioen, ten laste van den staat.

Art. 4. Door kerkelijke dienst worden ten deze verstaan werkelijk vervulde, of waargenomen geestelijke ambtsbetrekkingen of openbare kerkelijke bedieningen, waartoe een priester door de bevoegde kerkelijke overheid is benoemd of aangesteld geworden.

De enkele hoedanigheid van priester geeft alzoo geen aanspraak op pensioen aan hem, die geene geestelijke ambtsbetrekking heeft bekleed, nog in eenige openbare kerkelijke bediening is geplaatst geweest.

Art. 5. Kerkelijke dienst, door Nederlandsche geestelijken buiten het grondgebied van den staat verrigt, geeft geene aanspraak op pensioen.

Kerkelijke diensttijd, in 's rijks overzeesche bezittingen verkregen, komt, zoo min als het deswege uit de koloniale kas te verleenen pensioen, bij de toepassing van het tegenwoordige reglement in aanmerking.

Art. 6. Andere dan kerkelijke diensten, door eenen geestelijken aan den staat bewezen, sullen, voor zoo verre dezelve met pensioen kunnen vergolden worden, bij de berekening van zijnen diensttijd in billijkheid kunnen worden goedgegaan.

Wanneer voor zoodanige diensten reeds pensioen is verleend, alsdan zal het bedrag daarvan in vermindering komen van dat, hetwelk over den gezamenlijken diensttijd, berekend op den voet van dit reglement, kan worden verkregen.

Art. 7. Het pensioen van eenen Roomsch-Katholijken geestelijken,

die veertig jaren, of daarboven, gedient heeft, wordt bepaald op zes honderd gulden.

Voor minderen diensttijd zal het pensioen van hen, die in de termen van art. 2 vallen, berekend worden tegen f 15 per dienstjaar. Art. 8. De Koning behoudt zich voor, om in bijzondere gevallen aan zoodanige geestelijken, welke eene hoogere geestelijke ambtsbetrekking, of openbare kerkelijke bediening, dan die van pastoor hebben bekleed, naar gelang van de door hen bewezen diensten, een hooger pensioen te verleenen, dan dat, waarop zij, volgens het vorige artikel, zouden kunnen aanspraak maken.

Art. 9. Alle aanspraak op het verkrijgen van pensioen, wegens kerkelijke dienst, gaat verloren, wanneer een geestelijke, in stede van, ten gevolge van zijn verzoek of anderszins, eervol te zijn ontslagen, voor zijne ambtsbetrekking eigendunkelijk of willekeurig mogt bedanken, of de hem opgedragen kerkelijke bediening eigendunkelijk of willekeurig mogt verlaten, of wel, om redenen van wangedrag, van zijn ambt of bediening is moeten worden ontslagen.

Bij Art. 10 is bepaald, dat de geestelijken, welke vermeen, naar aanleiding van dit reglement, op pensioen te mogen aanspraak maken, zich, ter verkrijging daarvan, bij een schriftelijk verzoek tot den Koning zullen behooren te wenden.

— Men den 1 Julij aanstaande zal het naburig kamp van Rijen weder door een gedeelte van het leger worden betrokken, om later door een ander gedeelte te worden afgelost. Zoo men verneemt zouden de afdeeling grenadiers en de beide bataillons jagers dit jaar gezamenlijk, in de maand Augustus, het kamp betrekken.

Eindelijk is dan het stellig bericht ontvangen, dat de Bisschop van Dijon, zijn ontslag als zoodanig van den Paus en den Koning verzocht, en bekomen heeft waarmede het diocees van Dijon en geheel Frankrijk mag worden geluk gewenscht.

Ingevolge de bestaande concordaten, hebben de Koningen in Frankrijk de benoeming of voordragt der Bisschoppen, welke, nadat het onderzoek over hunne bevoegdheid en geschiktheid is afgelopen, door den Paus gepreconiceerd en aangesteld worden.

Voormaals liet deze wijze van benoeming zoo in Frankrijk als elders, veel te wenschen over; veeltijds werden personen van hooge geboorte, die alleen den geestelijken staat aanvaardden om tot Bisschop benoemd te worden, als zoodanig door de Koningen, voorgedragen en waaronder er niemalen zijn aangetroffen, wiens volgend verzoek de Koningen hebben opgeleverd dat hunne roeping vette af was, van den weg die zij hadden ingestagen. De nu overledene vorst *de Talleyrand* strekke tot voorbeeld.

Deze wijze van benoeming of voordragt is een gevolg van de concordaten die de Pausen van Romé genoodzaakt zijn geworden, met de wereldlijke vorsten aan te gaan en zulks alleen om vervolgingen tegen de kerk voor te komen.

Men doet de concordaten gewoonlijk voorkomen als gunsten die aan de Roomsch Katholieke kerk worden bewezen, maar het tegendeel bestaat in het wezen der zaak.

Het is waar, dat meest tijds in de te sluiten concordaten eenige gunsten aan de kerk of aan de geestelijken worden verleend als toekenning van tractementen, vrije uitoefening van den godsdienst en dergelijke, maar daar en legen bedingen de vorsten invloed op de benoemingen en eene afhankelijkheid der kerk; en wel beschouwd, is het resultaat ten nadeele van den godsdienst.

Immers in het wezen der zaak behoorde de godsdienst vrij te zijn, zoo in deszelfs leerstelsel als in hare uitoefening; de Roomsch Katholieke kerk heeft bestaan vóór dat eenige der thans regerende vorstelijke huizen den troon bestegen hebben. — Het is door deze kerk dat de volken meest alle zijn beschaafd geworden. De vorsten hebben dezelve dus bij het bestijgen van hunne troonen, met alle derzelve regten aangetrokken en hadden geene bevoegdheid daar op inbruk te maken.

De kerk verlangt geen invloed op de wereldsche troonen, dan voor zoo verre dat deszelfs onafhankelijkheid bewaard blijve en het eeuwig geluk van hare ledematen kan worden bevorderd. — Zij verlangt alleen de erkenning van die regten, waar op ieder ingezetenen of erkende vereeniging, kan aanspraak maken en dus tot het bekomen van eigendommen tot haar voortdurend tijdelijk bestaan noodig, welke eigendommen het wereldlijk bestuur bevoegd is, aan die belastingen en verordeningen te onderwerpen, als of dezelve aan bijzondere familien behoorden, maar niet verder.

Zoo als hier voor gezegd is, zijn gewoonlijk bij de concordaten tractementen en geldelijke toekenningen aan de R. K. geestelijken verleend, maar nooit anders, dan na dat de wereldlijke besturen, de kerkelijke goederen willekeurig hadden aangeslagen, of deze van de kerk geroofd, en welke toekenningen dus slechts als eene geringe restitutie kunnen worden beschouwd.

Dit heeft in Duitschland en vooral in Frankrijk plaats gehad, en

het is dan ook om deze redenen dat het bestuur in Frankrijk de te meerder invloed in kerkelijke aangelegenheden tracht uit te oefenen. Onder de restauratie nam men den schijn aan van de R. K. te beschermen en voor te staan, dan dit had geene andere strekking dan om zich des te meerder daar van meester te maken. Na de Julij-omwenteling van 1830, scheen het als of men de kerk zoude vervolgen; door de woelingen der comédie-spelers van 15 jaren, was het volk als het ware, tegen de R. K. kerk opgezet; vele verwoestingen en vervolgingen hebben plaats gehad, maar nu de gemoederen wat bedaard worden, neemt alles een ander aanzien, en zoo als het vooruitzigt zich voordoet, zal de kerk al spoedig, nooit meerder vrijheden genoten hebben.

Het is dan ook wel waarschijnlijk dat de eerste benoemingen van Bisschoppen als voor de diocesen van Avignon en Dijon aan eene voor de kerk schadelijken invloed moeten worden toegeschreven; beide de benoemde personen, op wiens gedrag wel niets konde aangemerkt worden, behoorden tot de zogenaamde rekkelijke geestelijken; de eerstgenoemde was een oud man, die gelukkig door brave geestelijken werd omringt en spoedig overleden is; die voorlenkret van Dijon benoemd, gaf al dadelijk, blijken van zijne gevoelens, en door zijne handelwijze werd zijn diocees in de grootste verwarring gebragt, hetwelk niet alleen op de geestelijken maar ook op de wereldlijke belangen van invloed was. — Het is mogelijk dat de slechte uitval van die keus, het gouvernement de oogen geopend heeft, om in het vervolg ten deze meer omzigtig te handelen, of dat de Paus het noodig heeft geoordeeld geene benoemingen of voordragten goed te keuren, dan alvorens zich van de geschiktheid der personen meer te verzekeren. Zeker is het, dat de verdere benoemingen altijd gevallen zijn op personen die waardig zijn, eenen bisschoppelijken zetel te beklimmen, hetwelk men ook wel als eene goddelijke beschikking mag beschouwen en zeker is het, dat nu, na dat de Bisschop van Dijon zijne betrekking heeft nedergelegd, en ongetwijfeld waardiglijk zal worden opgevolgd, het bisschoppaat in Frankrijk nimmer op eene meer waardige wijze zal zijn te zamengesteld.

Het bevestigt zich, zoo als wij reeds in ons vorig nummer gezien hebben, dat de eerwaarde heer Rivet, Pastoor van de cathedrale kerk te Versailles, als Bisschop van Dijon is benoemd. Deze benoeming zal een algemeen genoegen geven; die zetel kan op geene waardigere wijze bekleed worden. De heer Rivet is een man die in staat is de wonden te heelen, die door Mgr. der Bisschop van Dijon gemaakt zijn.

De correspondentien uit Berlijn zijn voortdurend onbeschaamd genoeg te willen doen voorkomen als of Mgr. de Aartsbisschop van Gnezen en Posen van gezindheid zou veranderd geweest zijn. Hier ondervindt men juist eene taktiek, die meer dan genoezaam aanduidt dat de hinderpalen, welke door de publiciteit der weinige Katholieke dagbladen over de daden en handelingen des gouvernements worden in den weg gelegd, nie geheel kunnende wegnemen, zich alle moeite geeft om zoo veel mogelijk de pogingen dezer openbaarmaking te verzwakken met eene menigte tegen elkander andruischende en strijdige tijdingen in omloop te brengen, die zelfs door sommige onzer dagbladen worden overgenomen, waarvan het *Amsterdamsche Handelsblad* de hoofdgetuige is, in de hoop om langzaam aan, de berigten welke van de Katholieke zijde komen, alle crediet te benemen, doch de Katholijken, zoo ligtgeloovig niet om voor gave munt aan te nemen wat men van elders schrijft, ten einde eene kwade zaak vol te houden en te verdedigen, laten zich niet zoo gemakkelijk

den strik vangen. Zij weten dat, wat men ook moge schrijven, de hoogwaardige Aartsbisschop nooit gewijfeld heeft noch van gevoelen veranderd is sedert hij de stem des Oppersten herders heeft gehoord, die hem den weg des pligts heeft voorgeschreven en aangewezen; zulks blijkt te duidelijk uit al zijne brieven aan den Koning en zijne onderhoorige geestelijkheid, welke zoovele sprekende bewijzen van zijn standvastig gedrag zijn. Deze zoeken wij tot heden toe te vergeefs. Waren die voorhanden, de inhoud zijner herroeping zoude weldra door de Pruisische dagbladen openbaar gemaakt zijn; doch bij gebrek hiervan, stelt men alles in het werk om leugenachtige verhalen ten toon te spreiden ten einde het godsluistige volk zoo mogelijk te verblinden en de leugen in plaats van de waarheid te stellen.

De verhevene taal, die de Aartsbisschop met eenen moed en wel-sprekendheid, eenen *Ambrosius* waardig, gevoerd heeft, is mee daar voldoende om gerust te zijn en die verhalen te logenstraffen.

De Administrateur van 's Rijks Schatkist in de Provincie Noord-Brabant, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat ten zijnen kantore dagelijks des voormiddags van 9 tot 12 ure (uitgenomen Zon- en Feestdagen); worden betaald de *interest coupons* verschenen den 1 Julij 1838, alsmede de op den 15 Mei jl. uitgelotene *obligatiën* No. 6, 72, 76, 81, 89, 95, 97, 106, 109, 115, 122, 134, 137, 152, 163, 189 en 200 der Negotiatie van Honderd Duizend Guldens ten lasten dezer Provincie.

's Hertogenbosch den 19 Mei 1838.
J. L. DE LA COURT.

BKENDMAKINGEN.

Heden beviel voorspoedig van een **WELGESCHAPEN ZONN, JOHANNNA CATHARINA VAN DER PAS**, hartelijk geliefte Echtgenoot van: **F. X. LOUTERMANS.**

's Bosch-24 Mei 1838.

Op een zeer aangenaam Eerp van de Rivier de Maas, bij Gelderland, wordt bij fatsoenlijke lieden zonder kinderen aan één of twee Heeren één of twee **GEMEUBELEERDE KAMERS** waarvan eene het Uitzigt op de RIVIER en de andere op eene fraaie TUIN heeft, met of zonder Kost aangeboden. Te bevragen met Franco Brieven onder de letters G. H. aan den Heer **SCHUIJN** of 's Rijks-Ontvanger te Liff, Provincie Noord-Brabant.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJSEN.

Te Weenen waren den 18 dezer genoteerd: 5 pCt. 107¹/₈; 4 pCt. 105¹/₄; 3 pCt. 82¹/₄; Bankact.
Te Londen waren de fondsen den 22 genoteerd: 3 pCt gec. 94³/₈; 5 pCt. Néd. W. S. 100¹/₂ à ¹/₄; 2¹/₂ pCt. 54⁵/₈ à ¹/₂. Spanje, Ardoin, 21³/₄.
Ter Antwerpsche beurs van den 25 Mei waren genoteerd, Belg. 102; O. Met. 106¹/₄; Sp. Ard. 21⁷/₈; Diff. 6 Nap. f. 92⁷/₈; Rom. E. 102; Certif. te Antw. 100¹/₂; Braz. 79³/₄. — Wissel. op Amst. en Rott. 2¹/₂ pCt. verl. p.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Zaterdag 26 Mei ten vier ure.
Werk. Sch. 2¹/₂ pCt. 54¹/₂, Dito 5 pCt. 101¹/₂, Kansb. 24⁵/₈, Amort. Synd. 4¹/₂ pCt. 95¹/₂, Dito 5 pCt. 99¹/₂, Ard. van 85 p. st. 21³/₄, Braz. 80³/₄ Mex. N. 5 pCt. 26³/₄.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN TE AMSTERDAM Den 25 Mei 1838.

		Laagste Hoogste Koers ten koers. 4 ¹ / ₂ ure.				Laagste Hoogste Koers ten koers. 4 ¹ / ₂ ure.				Laagste Hoogste koers ten koers. 4 ¹ / ₂ ure.	
ANW. Werk. sch. à 2 ¹ / ₂ pCt.	54 ⁷ / ₈	54 ⁷ / ₈		PORTUGAL, Obl. te Lond. 3	pCt.	23 ¹ / ₃		PRUISSEN, dito dito R. 50.	f	114	
ANW. dros. 5	104 ³ / ₈	101 ⁷ / ₈	1017 ⁷ / ₈	Dito dito 3		20 ¹ / ₂		Negot. Londen 1830.... 4	pCt.		
Uitgestelde schuld.....				NAPELS. Cert. bij L. et B. 5				OOTENR., Aans. L. fl. 100	f		
Kausbilj. van dito.....	24 ⁵ / ₈	25		Dito bij Falconn. et C. 5				Dito dito fl. 250	f		
Amortisatie Syndikaat 4 ¹ / ₂ pCt.	95 ¹ / ₈			Leen. te L. bij Roths. 5				Metalliek	pCt.	102 ⁵ / ₈	102 ³ / ₄
Dito dito..... 3 ¹ / ₂				Aandelen Tavaliere... 3				Dito te Londen gen.... 5			
Handel-Maatschappij. 3 ¹ / ₂		187 ³ / ₈	187 ⁷ / ₈	Dito te Parijs..... 3				Dito.....			
Nieuwe dros..... 4 ¹ / ₂				Russl. Obl. Hope 179 ¹ / ₂ 5		104 ³ / ₄	104 ⁷ / ₈	Dito.....			
O. L. Leening..... 4				Dito dito 48 ³ / ₄ 5		104 ⁷ / ₈	105	Ween. Bank Goll et C. 5			
BANKR. Ins. Grooth. 3				Cert. bij dito 18 ¹ / ₂ 5				Dito.....			
ENGLAND, dito.....				Obligatien te Londen 5				N. Weener Aand. fl. 500	f	755	
FRANR. L. bij Atd. 85 p. 5	21 ³ / ₈	21 ¹ / ₂	24 ¹ / ₄	Certificat te Hamburg 5				DENEEMARK, L. te Lond. 3	pCt.		
D. to bij dito, onb. stuk.				Inschrijving in Assig. 6				BRAZILIEN, dito Rotbsch. 5		80 ¹ / ₄	81
Passive.....				Certificaten van dito.... 6				DARMSTADT, Aand. bij Lot.	f		80 ¹ / ₄
Uitgesteld.....				POLEN, Aand. Lot. fl. 300.	f			Russ. FR. Aandeel 500 fl.			
Fransche Uitgestelde.....								Dito 100 fr.....			
Engelsche Uitgesteld.....											